

UDK 336.2

Porez na dobit po odbitku za nastupe inozemnih izvođača

Jadranka Knežević, mag. oec.

Porezi

U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit (Narodne novine broj 106/2018) od 1. siječnja 2019. godine propisano je plaćanje poreza na dobit po odbitku po stopi od 15% i na naknade za nastupe inozemnih izvođača (umjetnika, zabavljača i športaša) kada se naknada plaća prema ugovoru s inozemnom osobom koja nije fizička osoba. U tom slučaju ne nastaje obveza obračuna poreza na dohodak i doprinosa za fizičku osobu izvođača.

U nastavku članka dajemo pojašnjenja i primjere plaćanja poreza na dobit po odbitku.

1. Zakonski okvir

Obveza plaćanja poreza na dobit po odbitku propisana je odredbama članka 31. do 31.e Zakona o porezu na dobit¹ (u nastavku teksta: Zakon) i članka 49. do 51.b Pravilnika o porezu na dobit² (u nastavku teksta: Pravilnik). Porezni obveznik poreza po odbitku je isplatelj. Porezom po odbitku oporezuje se dobit koju ostvari nerezident u Republici Hrvatskoj, a plaća se na bruto iznos naknade koju tuzemni isplatelj plaća nerezidentu – inozemnom primatelju.

U skladu s člankom 31. stavkom 4. Zakona porez po odbitku plaća se po stopi od 15% na:

- kamate;
- dividende, udjele u dobiti;
- na autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva (prava na reprodukciju, patente, licencije, zaštitni znak, dizajn ili model, proizvodni postupak, proizvodne formule, nacrt, plan, industrijsko ili znanstveno iskustvo i druga slična prava) koje se plaćaju inozemnim osobama koje nisu fizičke osobe;
- usluge istraživanja tržišta;
- poreznog i poslovnog savjetovanja i revizorske usluge plaćene inozemnim osobama i
- **na naknade za nastupe inozemnih izvođača (umjetnika, zabavljača i športaša) kada se naknada plaća prema ugovoru s inozemnom osobom koja nije fizička osoba i u tom slučaju ne nastaje obveza obračuna poreza na dohodak i doprinosa za fizičku osobu izvođača.**

Ako se obveza za kamate iz članka 31. stavak 4. Zakona podmiruje bez stvarnog plaćanja, kamate se smatraju plaćenima i podliježu plaćanju poreza po odbitku.

U skladu s člankom 31. stavkom 12. Zakona iznimno porez po odbitku plaća se po stopi od 20% na sve usluge te na sve vrste naknada oporezivih prema ovom članku, kada se plaćaju osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave odnosno nadzora poslovanja u državama koje se nalaze na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe, a s kojima Republika Hrvatska ne primjenjuje ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

Porez po odbitku ne plaća se na kamate isplaćene na robne kredite za kupnju dobara koja obvezniku služe za obavljanje djelatnosti, na kredite koje daje inozemna banka ili druga financijska institucija i imateljima obveznica, državnih i korporativnih, inozemnim pravnim osobama (članak 31. stavak 5. Zakona).

Ako naknada podliježe obvezi plaćanja poreza na dodanu vrijednost, porez po odbitku plaća se na osnovicu bez poreza na dodanu vrijednost.

Usluga istraživanja tržišta podrazumijeva način prikupljanja tržišnih informacija, određivanje obilježja tržišta, mjerenje potencijala tržišta, analizu udjela u tržištu, analizu prodaje, istraživanje trendova poslovanja, kratkoročna i dugoročna predviđanja, ispitivanje ponuda konkurencije, istraživanje cijena, testiranje novih i postojećih proizvoda na tržištu. U usluge istraživanja tržišta ne spadaju usluge promidžbe i reklame.

U naknade za autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva spadaju i naknade za softver, stoga se porez po odbitku plaća ako naknada za softver ima elemente autorskih prava ili drugih prava intelektualnog vlasništva odnosno ako se radi o ustupanju autorskih

1 Nar. nov. br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16 i 106/18

2 Nar. nov. br. 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17, 2/18 i 1/19

prava na korištenje softvera radi prodaje ili radi daljnjeg razvitka pri čemu se ustupa na vremenski ograničeno korištenje zaštićeno autorsko pravo. Porez po odbitku ne plaća se na naknade za softver ako se radi o kupnji softvera za korištenje.

Pri predaji prijave poreza na dobit, tuzemni isplatelj, obveznik plaćanja poreza na dobit po odbitku, obvezan je nadležnoj ispostavi Porezne uprave dostaviti pregled svih isplaćenih naknada s podacima o nazivu inozemnog primatelja, datumu i iznosu isplate i uplaćenom porezu, kao i primijenjenoj stopi poreza po odbitku

U skladu s člankom 50. stavkom 2. Pravilnika ne plaća se porez po odbitku ako inozemna osoba kojoj pripada pravo na naknade iz članka 31. Zakona ima u tuzemstvu registriranu poslovnu jedinicu, a naknada se kao prihod pripisuje tuzemnoj poslovnoj jedinici.

Porez po odbitku plaća se i ako se obveza rješava na način koji nije plaćanje.

Od 1. siječnja 2019. godine članak 50. stavka 4. Pravilnika mijenja se i glasi:

„(4) Tuzemni isplatelj obvezan je nerezidentima pri svakoj isplati, sukladno članku 31. Zakona, obračunati, obustaviti i uplatiti porez po odbitku u skladu s odredbama Zakona i/ili ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koji su u primjeni.“

Iza stavka 4. dodaju se novi stavci 5., 6. i 7. koji glase:

„(5) U slučaju kada za nastupe inozemnih izvođača (umjetnika, zabavljača i sportaša) ugovor sklapa inozemna osoba koja nije fizička ali u ime i za račun druge osobe, tada dio naknade koja pripada tom ugovaratelju ne podliježe obvezi iz članka 31. stavka 10. Zakona. U tom slučaju ugovaratelj je dužan dostaviti potrebne podatke za primjenu izuzeća.

(6) Ako je u slučaju iz stavka 5. ovoga članka, ugovor za nastupe inozemnih izvođača, sklopljen u ime i za račun osobe koje nije fizička, tada se prilikom plaćanja za taj dio naknade primjenjuju odredbe članka 31. stavka 10. Zakona.

(7) Obveza plaćanja poreza po odbitku pri isplati naknada iz članka 31. stavka 12. Zakona utvrđuje se uvidom u EU popis nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe na dan isplate koji se objavljuje na mrežnim stranicama Vijeća EU.“

Iz naprijed navedenog se daje zaključiti kako od 1. siječnja 2019. godine porez po odbitku po stopi od 15% plaća se na naknade za nastupe inozemnih izvođača (umjetnika, zabavljača i sportaša) kada se naknada plaća prema ugovoru s inozemnom osobom koja nije fizička osoba i u tom slučaju ne nastaje obveza obračuna poreza na dohodak i doprinosa za fizičku osobu izvođača.

2. Primjena ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja

Ako Republika Hrvatska primjenjuje ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sa nerezidentima kojima plaća naknade za nastupe inozemnih izvođača, tuzemni isplatelj je obvezan prilikom isplate obračunati, obustaviti i uplatiti porez po odbitku na način određen ugovorom i Zakonom (članak 51. stavak 1. Pravilnika o porezu na dobit). **Za primjenu ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nerezident treba dostaviti tuzemnom isplatelju obrazac „Zahtjev za umanjenje porezne obveze, izuzimanje od poreza ili povrat više plaćenog poreza na naknade za djelatnost obavljenu u Republici Hrvatskoj, prema Ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Republike Hrvatske i _____, (u nastavku teksta: Zahtjev).**

Tuzemni isplatelj naknade ili sam nerezident mora podnijeti pisani zahtjev Poreznoj upravi za otvaranje OIB-a nerezidenta. Obrazac Zahtjeva ima 4 primjerka:

- primjerak 1, za podnositelja zahtjeva (nerezident)
- primjerak 2, za isplatelja (domaći isplatelj)
- primjerak 3, za Poreznu upravu Republike Hrvatske
- primjerak 4, za inozemno porezno tijelo.

Za primjenu određena iz ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, Obrazac Zahtjeva nerezident je obvezan ovjeriti kod svoje Porezne uprave, te ovjereni obrazac Zahtjeva dostaviti isplatelju naknade prije same isplate. Primjerak 2. Zahtjeva isplatelj zadržava kod sebe, a primjerak 3. dostavlja Poreznoj upravi Republike Hrvatske. **Ovjereni zahtjev podnosi se za svaku isplatu. Iznimno, ako se radi o učestalim isplatama, ovjereni se Zahtjev podnosi pri prvoj isplati, a potom ga je potrebno podnositi svakih dvanaest (12) mjeseci.**

ističemo...

Ako se pri isplati naknada ne plaća porez po odbitku na temelju primjene ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, primatelj naknade može umjesto obrasca Zahtjeva iz stavka 3. dostaviti samo potvrdu o rezidentnosti od nadležnog inozemnog poreznog tijela.

Ako u trenutku isplate naknade nerezidentu tuzemni isplatelj ne raspolaže ovjerenim primjercima obrasca Zahtjeva ili potvrde rezidentnosti, obvezan je prilikom isplate naknade primijeniti odredbe tuzemnog zakona. Nerezident može u roku tri godine od isteka godine u kojoj je naknada isplaćena dostaviti Ministarstvu financija – Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb, ovjereni obrazac Zahtjeva radi povrata više plaćenog poreza u odnosu na porez koji je prema ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja trebao biti plaćen

3. Uplatni račun

Porez na dobit po odbitku plaća se na račun poreza na dobit po odbitku **1001005 – račun grada ili općine sjedišta poreznog obveznika**. Primjerice, ako je sjedište tuzemnog poreznog obveznika (isplatelja naknada na koje se plaća porez na dobit po odbitku) u Zagrebu onda će to biti HR5510010051713316067.

U nastavku prikazujemo model, vrste poreza (podatak 1) i OIB (nerezidenta – primatelja naknade koji dodjeljuje Porezna uprava - podatak 2) i nazive računa:

Polje „model“	Polje „Poziv na broj pimatelja“		Naziv računa
	Podatak 1. Vrsta poreza (4 znamenke)	Podatak 2 OIB stranca koji dodjeljuje Porezna uprava	
HR68	1791	OIB	Porez na dobit po odbitku na naknade za nastupe inozemnih izvođača – umjetnika, zabavljača, sportaša

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 980,00 kn + PDV
Tel.: 01 / 49 21 737

4. Primjeri obračuna porez na dobit po odbitku za nastupe inozemnih izvođača

Primjer 1. - Isplata naknade za nastup inozemnog pjevača – nije sklopljen ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s državom primatelja naknade

Trgovačko društvo „A“ d.o.o. iz Zagreba ugovorilo je nastup inozemnog pjevača sa društvom „B“ iz Sjedinjenih Američkih Država (SAD). Za nastup inozemnog izvođača naknada iznosi 100.000,00 kuna. Kako Republika Hrvatska i SAD ne primjenjuju ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, tuzemno trgovačko društvo „A“ d.o.o. iz Zagreba je pri isplati naknade obvezno obračunati i platiti porez na dobit po odbitku po stopi od 15% pri isplati naknade.

Sukladno članku 21. Zakona o PDV-u mjestom obavljanja usluga pristupa kulturnim, umjetničkim, sportskim, znanstvenim, obrazovnim, zabavnim i sličnim događanjima kao što su izložbe i sajmovi te pomoćnih usluga u vezi s tim pristupom, obavljenih poreznom obvezniku, smatra se mjesto gdje se ta događanja stvarno odvijaju. Znači kako je za ovu uslugu tuzemno društvo koje je obveznik PDV-a obvezno evidentirati obračunski PDV po stopi od 25%, u iznosu od 25.000,00 kuna na red. br. II.13. - Primljene isporuke dobara i usluga od poreznih obveznika bez sjedišta u RH po stopi 25%) i red. br. III.13. - Pret porez od primljenih isporuka dobara i usluga od poreznih obveznika bez sjedišta u RH po stopi 25%) Obrasca PDV.

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
Račun broj 501-2019 za naknadu za nastup inozemnog pjevača društvu iz SAD				
1	Usluge obrazovanja, kulture, umjetnosti, fizičke kulture, športa	4192	100.000,00	
	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	2212		85.000,00
	Obveze za porez po odbitku	2623		15.000,00
Obračun PDV-a na naknadu za nastup inozemnog pjevača društvu iz SAD				
2	Pret porez od primljenih isporuka dobara i usluga od poreznih obveznika bez sjedišta u RH po stopi od 25%	16053	25.000,00	
	Obveze za PDV od primljenih isporuka dobara i usluga od poreznih obveznika bez sjedišta u RH po stopi od 25%	26053		25.000,00
Plaćanje računa za nastup inozemnog pjevača društvu iz SAD				
3	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	2212	85.000,00	
	Obveze za porez po odbitku	2623	15.000,00	
	Devizni račun	1030		85.000,00
	Žiro-račun	1000		15.000,00

Primjer 2. - Isplata naknade za nastup inozemne pijanistice – nije dostavljen ovjereni Zahtjev

Trgovačko društvo „A“ d.o.o. iz Zagreba ugovorilo je nastup inozemne pijanistice sa društvom „C“ iz Španjolske. Za nastup inozemne pijanistice naknada iznosi 60.000,00 kuna. Republika Hrvatska i Španjolska primjenjuju ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, ali trgovačko društvo iz Španjolske do trenutka plaćanja računa nije dostavilo ovjereni Zahtjev od svog poreznog tijela, niti ovjereni

potvrdu rezidentnosti. Kako društvo iz Španjolske nije dostavilo ovjereni Zahtjev od svog poreznog tijela, pri plaćanju računa za nastup inozemne pijanistice tuzemno trgovačko društvo će obračunati i platiti porez na dobit po odbitku po stopi od 15% pri isplati naknade.

Sukladno članku 21. Zakona o PDV-u mjestom obavljanja usluga pristupa kulturnim, umjetničkim, sportskim, znanstvenim, obrazovnim, zabavnim i sličnim događanjima kao što su izložbe i sajmovi te pomoćnih usluga u vezi s tim pristupom, obavljenih poreznom obvezniku, smatra se mjesto gdje se ta događanja stvarno odvijaju. Kao i u prethodnom primjeru tuzemno društvo, obveznik PDV-a obvezno je evidentirati obračunski PDV po stopi od 25%, u iznosu od 15.000,00 kuna na red. br. II.13. - Primljene isporuke dobara i usluga od poreznih obveznika bez sjedišta u RH po stopi 25%) i red. br. III.13. - Pret porez od primljenih isporuka dobara i usluga od poreznih obveznika bez sjedišta u RH po stopi 25%) Obrasca PDV.

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
Račun broj 103-2019 za naknadu za nastup inozemne pijanistice društvu iz Španjolske				
1	Usluge obrazovanja, kulture, umjetnosti, fizičke kulture, športa	4192	60.000,00	
	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	2212		51.000,00
	Obveze za porez po odbitku	2623		9.000,00
Obračun PDV-a na naknadu za nastup inozemne pijanistice društvu iz Španjolske				
2	Pret porez od primljenih isporuka dobara i usluga od poreznih obveznika bez sjedišta u RH po stopi od 25%	16053	15.000,00	
	Obveze za PDV od primljenih isporuka dobara i usluga od poreznih obveznika bez sjedišta u RH po stopi od 25%	26053		15.000,00
Plaćanje računa za nastup inozemne pijanistice društvu iz Španjolske				
3	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	2212	51.000,00	
	Obveze za porez po odbitku	2623	9.000,00	
	Devizni račun	1030		51.000,00
	Žiro-račun	1000		9.000,00

Napomena: Nerezident – trgovačko društvo „C“ z Španjolske može u roku tri godine od isteka godine u kojoj je naknada isplaćena dostaviti Ministarstvu financija – Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb, ovjereni obrazac Zahtjeva radi povrata više plaćenog poreza u odnosu na porez koji je prema ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja trebao biti plaćen.

Primjer 3. - Isplata naknade za nastup inozemnog glumca – dostavljen ovjereni Zahtjev

Trgovačko društvo „A“ d.o.o. iz Zagreba ugovorilo je nastup inozemnog glumca sa društvom „D“ iz Bosne i Hercegovine. Za nastup inozemnog glumca naknada iznosi 40.000,00 kuna. Republika Hrvatska i Bosna i Hercegovina primjenjuju ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i trgovačko društvo iz Bosne i Hercegovine je do trenutka plaćanja računa dostavilo ovjereni Zahtjev od svog poreznog tijela. Kako je društvo iz Bosne i Hercegovine dostavilo ovjereni Zahtjev od svog poreznog tijela, pri plaćanju računa za nastup inozemnog glumca tuzemno trgovačko društvo nije u obvezi obračunati i platiti porez na dobit po odbitku po stopi od 15% pri isplati naknade.

